

Roll No. ....

Total Pages : 03

MDQ/M-24

7583

PRAKRITABHASA SAHITYAM CHA

Paper XVI/SKT-HC-401

Time : Three Hours]

[Maximum Marks : 80

नोट : सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः ।

1. अधोलिखित प्रश्नानां संक्षिप्तोत्तरं लिखत — 4×4=16

(क) द्विमुखकथायाः सारः ।

(ख) गाहासतराई (गाथासप्तशती) ।

(ग) शौरसेनी प्राकृत ।

(घ) बहुब्रीहिसमासः ।

2. गद्यांशद्वयं संस्कृतमाध्यमेन सप्रसङ्गं व्याख्या कार्या — 2×8=16

(क) हदो म्हि, एदस्स मिअआ-सीलस्स रण्णो वअस्सभावेण निव्विणो ।

अयं मओ, अअं वराहो' त्ति मझन्दिणे वि गिम्हे विरल-

पादव-च्छाआसु वण-राईसु आहिण्डिअ, पत्त संकर कसाअ-विरसाइं

उण्ह-कटुआइं पिज्जन्ति गिरिणई-सलिलाइं । अणिअदवेलं च

उण्हण्हं मंसं भुज्जीअदि । तुरअ-गआण-च सद्देण रत्ति पि

णात्थ पकाम-सुइदव्वं ॥

(ख) ताहे मूलदेवो सयं नीलपडं पाउणिऊण रात्तिं विग्गतो । मूलेदेवो

अणज्जन्तो एगाए सभाए णिवण्णो अच्छर जाव, सो मण्डिय-चोरो

आगन्तुं भणइ, को एत्थ अच्छइ मूलदेवेण भणियं, अहं
कम्पडिओ । तेन भण्णइ, एहि मणूसं करेमि । मूलदेवो
उट्ठिओ । एंगमि ईसर-घरे खत्तं खयं । सुबहुं दव्व-जायं
णीणेऊण मूलदेवस्स उवरिं चडावियं पयट्ठा णयरवाहिरियं ।
मूलदेवो पुरओ, चोरो असिणा कड्दिण्ण पिट्ठओ एइ ।
सम्पत्ता भूमिधरं । चोरो तं दत्तं णिहंणिउं आरद्धो ।

(ग) अत्थि एत्थ लाडदेसे चण्डसेणो णाम राआ तस्स दुहिदा
घण-सार-मज्जरि त्ति । सा देव्वण्णएहि निहिट्ठा जघा एसा
चक्कवट्ठि-धरिणी भविस्सदित्ति । तदो सा महारायेण परिणदव्वा
जेण गुरुस्स वि दक्खिणा दिण्णा योदि । भट्ठा वि चक्क-वट्ठी
किदो योदि । तदो देवीए विहसिअ भणिदं “जं आदिसदि
मअवं” त्ति । अहंचविण्णेवदं पेसिदा । गुरुत्तदक्खिणा
दिण्णा ।

3. श्लोकद्वयं सप्रसङ्गं व्याख्येयम् : 2×8=16

(क) परं जोण्हा उण्हा, गरल-सरिसो चन्दणरसो,
खअ-क्खरो हारो, रअणि-पवणा देहतवणा ।
मुणाली वाणाली, जलइ अ जल-द्वा तणुलआ
वरिट्ठा जं दिट्ठा कमल-वअण-सा सुणअणा ॥

(ख) किं जप्पिण्ण बहुणा जं जं हिअएण महसि सन्दह्हुं ।
तं तं दंसेमि अहं गुरुणो मन्त-प्पहावेण ।
हरिहरबम्हप्पमुहे देवे दंसेमि देवराअं च ।
गअणम्मि सिद्ध-विज्जाहर-वहुसत्थं च णच्चन्तं ॥

(ग) बालाण गुरु तरुणाण तह सही गयवयाण तणओ व्व ।
इय-सुचरिएहि णिच्चं जेण जणो पालिओ सव्वो ॥

4. भारतीय साहित्य भाषाणां विक्रायक्रमे प्राकृतभाषाणाम् अवदानम् । 16

अथवा

भारतीय इतिहासस्य निर्माणे प्राकृत-साहित्यस्य महत्त्वम् ।

5. (क) यथानिर्दिष्ट प्राकृतरूपाणि लिख्यताम् – 2×4=8

गुरु **अथवा** पिआ (सर्व विभक्तिषु) पुच्छ (लृट्) कर (लोट्)

(ख) प्राकृतसन्धिनियमाः **अथवा** प्राकृतकारकनियमाः लिखत । 8